

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (osmého senátu)

9. června 2016*

„Řízení o předběžné otázce — Společná zemědělská politika — Integrovaný administrativní a kontrolní systém pro některé režimy podpor — Nařízení (ES) č. 1782/2003 — Režim jednotné platby — Články 43 a 44 — Platební nároky podle plochy — Hektary, na které lze poskytnout podporu na plochu — Stálé pastviny — Vnitrostátní právní úprava, která podmiňuje přípustnost ploch stálých pastvin, které jsou větší než krmné plochy původně zohledněné pro výpočet nároků na platbu, tím, že jsou využívány pro specifické potřeby chovu v zemědělském podniku“

Ve spojených věcech C-333/15 a C-334/15,

jejichž předmětem jsou žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podané rozhodnutími Tribunal Supremo (Nejvyšší soud, Španělsko) ze dne 22. května 2015, došlými Soudnímu dvoru dne 6. července 2015, v řízeních

María del Pilar Planes Bresco

proti

Comunidad Autónoma de Aragón,

SOUDNÍ DVŮR (osmý senát),

ve složení D. Šváby, předseda senátu, J. Malenovský a M. Vilaras (zpravodaj), soudci,

generální advokátka: J. Kokott,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

— za španělskou vládu A. Rubio Gonzálezem, jako zmocněncem,

— za Evropskou komisi J. Guillem Carrauem a H. Kranenborgem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 10. března 2016,

vydává tento

* Jednací jazyk: španělština.

Rozsudek

- 1 Žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce se týkají výkladu článků 29, 43 a 44 nařízení Rady (ES) č. 1782/2003 ze dne 29. září 2003, kterým se stanoví společná pravidla pro režimy přímých podpor v rámci společné zemědělské politiky a kterým se zavádějí některé režimy podpor pro zemědělce a kterým se mění nařízení (EHS) č. 2019/93, (ES) č. 1452/2001, (ES) č. 1453/2001, (ES) č. 1454/2001, (ES) č. 1868/94, (ES) č. 1251/1999, (ES) č. 1254/1999, (ES) č. 1673/2000, (EHS) č. 2358/71 a (ES) č. 2529/2001 (Úř. věst. 2003, L 270, s. 1; Zvl. vyd. 03/40, s. 269), ve znění nařízení Rady (ES) č. 2012/2006 ze dne 19. prosince 2006 (Úř. věst. 2006, L 384, s. 8), (dále jen „nařízení č. 1782/2003“).
- 2 Tyto žádosti byly předloženy v rámci dvou sporů mezi Mariá del Pilar Planes Bresco, zemědělskou podnikatelkou, a Comunidad Autónoma de Aragón (Autonomní oblast Aragonie, Španělsko) ohledně způsobu stanovení plochy jejího zemědělského podniku, na kterou lze poskytnout podporu v rámci režimu jednotné platby podle nařízení č. 1782/2003 v zemědělských hospodářských letech 2007 a 2008.

Právní rámec

Unijní právo

Nařízení č. 1782/2003

- 3 V bodě 4 odůvodnění nařízení č. 1782/2003 se uvádí:

„Jelikož mají stálé pastviny kladný vliv na životní prostředí, je vhodné přijmout opatření podporující zachování stávajících stálých pastvin, aby se zabránilo jejich obecně rozšířené přeměně na ornou půdu.“
- 4 Bod 24 odůvodnění nařízení č. 1782/2003 uvádí:

„Zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství Společenství a rozvoj norem v oblasti jakosti potravin a životního prostředí nutně způsobují pokles úředních cen zemědělských produktů a zvýšení výrobních nákladů pro zemědělské podniky ve Společenství. Pro dosažení těchto cílů a propagaci udržitelného a více tržně zaměřeného zemědělství je třeba přejít od podpory produkce k podpoře producentů zavedením odděleného systému podpory příjmů pro každý zemědělský podnik. Ačkoliv se částky skutečně vyplacené zemědělcům nezmění, oddělením se výrazně zvýší účinnost podpory příjmů. Je tudíž vhodné, aby jednotná platba na zemědělský podnik závisela na dodržování norem v oblasti životního prostředí, bezpečnosti potravin, zdraví zvířat a dobrých životních podmínek zvířat, jakož i na udržování zemědělského podniku v dobrém zemědělském a ekologickém stavu.“
- 5 V článku 2 uvedeného nařízení jsou vymezeny pojmy „zemědělec“, „zemědělský podnik“ a „zemědělská činnost“ takto:

„a) ‚zemědělcem‘ [se] rozumí fyzická nebo právnická osoba či skupina fyzických nebo právnických osob, nehledě na právní formu skupiny a jejích členů podle vnitrostátních právních předpisů jednotlivých členských států, jejíž zemědělský podnik se nachází na území Společenství podle článku 299 Smlouvy a která vykonává zemědělskou činnost;

b) ‚zemědělským podnikem‘ [se] rozumí soubor produkčních jednotek spravovaných zemědělcem, které se nacházejí na území stejného členského státu;

c) „zemědělskou činností“ [se] rozumí produkce, chov nebo pěstování zemědělských produktů včetně sklizně, dojení, plemenářské činnosti a chovu zvířat pro zemědělské účely nebo udržování půdy v dobrém zemědělském a ekologickém stavu podle článku 5“.

6 Článek 5 téhož nařízení stanoví:

„1. Členské státy dbají o to, aby veškerá zemědělská půda, a zejména půda, která se již nevyužívá pro účely produkce, byla udržována v dobrém zemědělském a ekologickém stavu. Na základě rámce stanoveného v příloze IV stanoví členské státy na vnitrostátní nebo regionální úrovni minimální požadavky pro dobrý zemědělský a ekologický stav [...]

2. Členské státy dbají o to, aby půda užívaná jako stálé pastviny ke dni žádostí o podporu na plochu v roce 2003 zůstala vyčleněna na toto použití. [...]

Členský stát se však může v řádně odůvodněných případech odchýlit od prvního pododstavce pod podmínkou, že přijme opatření, aby zabránil značnému snížení celkové plochy, kterou věnuje na stálé pastviny.

[...]“

7 Článek 29 nařízení č. 1782/2003 stanoví:

„Aniž jsou dotčena případná zvláštní ustanovení v jednom nebo druhém režimu podpor, žádná platba nebude provedena ve prospěch osob, u nichž je zjištěno, že vytvořily uměle podmínky požadované pro poskytnutí takových plateb a získaly tak výhodu, která není v souladu s cíli dotyčného režimu podpor.“

8 Článek 37 odst. 1 zmíněného nařízení stanoví:

„Referenční částka představuje tříletý průměr celkových částek plateb poskytnutých zemědělci podle režimů podpor uvedených v příloze VI, vypočítaná a upravená v souladu s přílohou VII, v každém kalendářním roce referenčního období podle článku 38.

[...]“

9 V článku 38 uvedeného nařízení se stanoví, že „[r]eferenční období zahrnuje kalendářní roky 2000, 2001 a 2002“.

10 Článek 43 nařízení č. 1782/2003, nadepsaný „Stanovení platebních nároků“, stanoví:

„1. Aniž je dotčen článek 48, každý zemědělec využije nárok na platbu na hektar, který se vypočítá vydělením referenční částky tříletým průměrem všech hektarů, které udělují nárok během referenčního období na přímé platby, jejichž seznam je uveden v příloze VI.

Celkový počet platebních nároků se rovná uvedenému průměrnému počtu hektarů.

[...]

2. Počet hektarů podle odstavce 1 rovněž zahrnuje:

[...]

b) všechny krmné plochy v referenčním období.

3. Pro účely odst. 2 písm. b) tohoto článku se ‚krmnou plochou‘ rozumí plocha zemědělského podniku, která byla v průběhu celého kalendářního roku dostupná [...] pro chov zvířat, včetně ploch ve společném užívání a ploch se smíšenými kulturami. Krmná plocha nezahrnuje:

- budovy, lesy, rybníky, cesty,
- plochy používané pro jiné plodiny, pro něž lze poskytnout podporu Společenství, pro trvalé kultury či zahradnické plodiny,
- plochy, na něž se vztahuje režim podpor pro zemědělce produkující některé plodiny na orné půdě a které se využívají v rámci režimu podpor pro sušená krmiva nebo které jsou předmětem vnitrostátního programu vynětí z produkce nebo režimu vynětí z produkce Společenství.

4. Platební nároky na hektar se nemění, není-li stanoveno jinak.“

11 Článek 44 nařízení č. 1782/2003, nadepsaný „Použití platebních nároků“, stanoví:

„1. Každý platební nárok vázaný na hektar, na který lze poskytnout podporu, uděluje právo na výplatu částky, která je stanovena platebním nárokem.

2. ‚Hektarem, na který lze poskytnout podporu‘, se rozumí jakákoli zemědělská plocha zemědělského podniku, která se využívá jako orná půda nebo stálá pastvina, kromě ploch, na nichž jsou trvalé kultury a lesy nebo které jsou vyčleněny pro nezemědělskou činnost.

[...]

3. Zemědělec ohlásí pozemky odpovídající ploše, na kterou se váže platební nárok. S výjimkou případu vyšší moci nebo mimořádných okolností jsou uvedené pozemky zemědělci k dispozici po dobu alespoň deseti měsíců, která běží ode dne, který má být stanoven členským státem, nejdříve však 1. září kalendářního roku, který předchází roku podání žádosti o účast v režimu jednotné platby.

4. Členské státy mohou v řádně odůvodněných případech oprávnit zemědělce ke změně jeho prohlášení pod podmínkou, že dodrží počet hektarů odpovídající jeho platebním nárokům a podmínky stanovené pro poskytnutí jednotné platby na dotyčnou plochu.“

Nařízení (ES) č. 795/2004 a (ES) č. 796/2004

12 V článku 2 písm. a) nařízení Komise (ES) č. 795/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se stanoví prováděcí pravidla k režimu jednotné platby podle nařízení Rady (ES) č. 1782/2003 (Úř. věst. 2004, L 141, s. 1; Zvl. vyd. 03/44, s. 226), ve znění nařízení Komise (ES) č. 1974/2004 ze dne 29. října 2004 (Úř. věst. 2004, L 345, s. 85) (dále jen „nařízení č. 795/2004“), se stanoví:

„Pro účely hlavy III nařízení (ES) č. 1782/2003 a pro účely tohoto nařízení se rozumí:

a) ‚zemědělskou půdou‘ celková plocha orné půdy, stálých pastvin a trvalých kultur“.

13 V článku 2 písm. e) nařízení č. 795/2004 je upřesněno, co se rozumí „stálými pastvinami“, odkazem na nařízení Komise (ES) č. 796/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se stanoví prováděcí pravidla pro podmíněnost, odlišení a integrovaný administrativní a kontrolní systém podle nařízení Rady (ES) č. 1782/2003 (Úř. věst. 2004, L 141, s. 18; Zvl. vyd. 03/44, s. 243).

14 V článku 2 bodě 2 nařízení č. 796/2004 jsou vymezeny stálé pastviny takto:

„stálou pastvinou‘ [se rozumí] půda využívaná k pěstování trav nebo jiných zelených píceňin na přírodních (přirozený osev) nebo uměle vytvořených (umělý osev) plochách, které nejsou zahrnuty do střídání plodin v hospodářství po dobu pěti let nebo déle.“

Španělské právo

15 V článku 13 odst. 1 Orden del Departamento de Agricultura y Alimentación del Gobierno de Aragón, por la que se establecen las medidas para la solicitud, tramitación y concesión de la ayuda desacoplada de régimen de pago único, las ayudas acopladas por superficie y por ganado para la campaña 2007/2008 (año 2007), las medidas para declaración de otro tipo de superficies, las medidas para la solicitud de la indemnización compensatoria, las ayudas agroambientales y las medidas para la solicitud de las ayudas para la forestación de tierras agrícolas, para el año 2007 [vyhláška odboru zemědělství a výživy Autonomní oblasti Aragonie, kterou se na rok 2007 stanoví opatření týkající se žádostí, projednávání a přiznávání podpory oddělené od režimu jednotných plateb, podpory na plochu a hospodářská zvířata pro zemědělský hospodářský rok 2007/2008 (rok 2007), opatření týkající se ohlašování ostatních druhů ploch, opatření týkající se žádostí o kompenzační náhrady, agroenvironmentální podpory a opatření týkající se žádostí o podporu na zalesnění zemědělské půdy] ze dne 24. ledna 2007 (*Boletín Oficial de Aragón*, č. 13, ze dne 31. ledna 2007, s. 1310, dále jen „vyhláška ze dne 24. ledna 2007“), se stanoví:

„Způsobilým hektarem [na který lze poskytnout podporu]‘ se rozumí:

a) jakákoli zemědělská plocha zemědělského podniku, která se využívá jako orná půda, chmelnice, k pěstování olivovníků či jako olivový háj nebo jako stálá pastvina.

Na stálé pastviny lze poskytnout podporu pouze v případě zemědělských podniků, u kterých byla při přidělení nároků na jednotnou platbu zohledněna krmná plocha, a to v maximální rozloze nepřesahující průměrnou rozlohu krmné plochy zohledněné pro výpočet nároků na jednotnou platbu. Na ohlášené stálé pastviny přesahující rozlohu uvedenou v tomto odstavci nelze poskytnout podporu, jelikož v souladu s článkem 29 nařízení (ES) č. 1782/2003 se předpokládá, že příjemce podpory uměle vytvořil podmínky pro získání platby.

[...]“

16 Článek 16 Orden del Departamento de Agricultura y Alimentación del Gobierno de Aragón, por la que se establecen las medidas para la solicitud, tramitación y concesión de la ayuda desacoplada de régimen de pago único, la solicitud de asignación de derechos de pago único con cargo a la reserva nacional, las ayudas acopladas por superficie y por ganado para la campaña 2008/2009 (año 2008), las medidas para declaración de otro tipo de superficies, las medidas para la solicitud de la indemnización compensatoria, las ayudas agroambientales y las medidas para la solicitud de las ayudas para la forestación de tierras agrícolas, para el año 2008 [vyhláška odboru zemědělství a výživy Autonomní oblasti Aragonie, kterou se na rok 2008 stanoví opatření týkající se žádostí, projednávání a přiznávání podpory oddělené od režimu jednotných plateb, žádosti o přidělení nároků na jednotnou platbu z vnitrostátní rezervy, podpory na plochu a hospodářská zvířata pro zemědělský hospodářský rok 2008/2009 (rok 2008), opatření týkající se ohlašování ostatních druhů ploch, opatření týkající se žádostí o kompenzační náhrady, agroenvironmentální podpory a opatření týkající se žádostí o podporu na

zalesnění zemědělské půdy] ze dne 24. ledna 2008 (*Boletín Oficial de Aragón*, č. 12, ze dne 30. ledna 2008, s. 956), obsahuje stejná ustanovení jako čl. 13 odst. 1 písm. a) vyhlášky ze dne 24. ledna 2007, přičemž je doplněn posledním pododstavcem, v němž se stanoví:

„Předcházející odstavec se nepoužije, pokud zemědělec prokáže, že je v době podání žádosti majitelem chovného zemědělského podniku a ohlášené stálé pastviny využívá ke krmení hospodářských zvířat tohoto chovného zemědělského podniku.“

Spory v původním řízení a předběžné otázky

Věc C-333/15

- 17 Dne 30. dubna 2007 podala navrhovatelka v původním řízení žádost o jednotnou platbu podle nařízení č. 1782/2003, přičemž ohlásila 48,47 hektaru jako „hektary, na které lze poskytnout podporu, pro účely zdůvodnění poskytnutí běžných podpor“.
- 18 Rozhodnutím ze dne 11. června 2007 však ministr zemědělství Autonomní oblasti Aragonie upravil rozlohu ohlášenou navrhovatelkou v původním řízení tak, že byla snížena na 28,70 hektaru, což bylo odůvodněno tím, že „rozloha stálých pastvin přesahovala rozlohu krmné plochy“. Takto bylo z 63,48 platebních nároků, jimiž disponovala navrhovatelka v původním řízení, 34,78 platebních nároků vyloučeno, neboť byly považovány za „nevyužívané“.
- 19 Dne 26. června 2009 ministr zemědělství Autonomní oblasti Aragonie zamítl opravný prostředek, který navrhovatelka v původním řízení podala proti uvedenému rozhodnutí, s tím, že se na žádost navrhovatelky v původním řízení vztahuje článek 13 vyhlášky ze dne 24. ledna 2007.
- 20 Rozsudkem ze dne 13. března 2013 Tribunal Superior de Justicia de Aragón (Vrchní soud Aragonie, Španělsko) zamítl žalobu, kterou navrhovatelka v původním řízení podala proti rozhodnutí ze dne 26. června 2009, přičemž konstatoval, že vyhláška ze dne 24. ledna 2007, kterou použil ministr zemědělství Autonomní oblasti Aragonie, je v naprostém souladu s unijním právem.

Věc C-334/15

- 21 Dne 22. dubna 2008 podala navrhovatelka v původním řízení novou žádost o jednotnou platbu podle nařízení č. 1782/2003, přičemž ohlásila 63,48 hektaru jako „hektary, na které lze poskytnout podporu, pro účely odůvodnění poskytnutí běžných podpor“.
- 22 Rozhodnutím ze dne 25. listopadu 2008 ministr zemědělství Autonomní oblasti Aragonie opět upravil rozlohu ohlášenou navrhovatelkou v původním řízení tak, že byla snížena na 29,01 hektaru, což bylo odůvodněno tím, že „rozloha stálých pastvin přesahovala rozlohu krmné plochy“. Takto bylo z 63,48 platebních nároků, jimiž disponovala navrhovatelka v původním řízení, 34,47 platebních nároků vyloučeno, neboť byly považovány za „nevyužívané“.
- 23 Dne 2. března 2010 ministr zemědělství Autonomní oblasti Aragonie zamítl opravný prostředek, který navrhovatelka v původním řízení podala proti uvedenému rozhodnutí, s tím, že na žádost navrhovatelky v původním řízení se vztahuje článek 13 vyhlášky ze dne 24. ledna 2007.
- 24 Rozsudkem ze dne 5. dubna 2013 zamítl Tribunal Superior de Justicia de Aragón (Vrchní soud Aragonie) žalobu, kterou navrhovatelka v původním řízení podala proti rozhodnutí ze dne 2. března 2010, přičemž konstatoval, že vyhláška ze dne 24. ledna 2007, kterou použil ministr zemědělství Autonomní oblasti Aragonie, je v naprostém souladu s unijním právem.

Předběžné otázky

- 25 Navrhovatelka v původním řízení podala proti rozsudkům Tribunal Superior de Justicia de Aragón (Vrchní soud Aragonie) dne 13. března a 5. dubna 2013 kasační opravné prostředky u Tribunal Supremo (Nejvyšší soud), přičemž se dovolávala zejména porušení článku 44 nařízení č. 1782/2003 a dále nařízení č. 795/2004. Navrhovatelka v původním řízení zejména tvrdí, že podle těchto nařízení se vyžaduje, aby jak orná půda, tak stálé pastviny byly uznány za hektary, na které lze poskytnout podporu, aniž by ukládaly jakékoli omezení, a z této kategorie jsou vyloučeny pouze hektary, na nichž jsou trvalé kultury nebo lesy nebo které jsou užívány pro nezemědělskou činnost. Administrativní orgán proto nemůže vyloučit část hektarů, které ohlásila z toho důvodu, že jsou stálými pastvinami, a vyhláška ze dne 24. ledna 2007 je tudíž v rozporu s nařízením č. 1782/2003, neboť pojem „hektar, na který lze poskytnout podporu“, zbavuje obsahu.
- 26 Za těchto podmínek se Tribunal Supremo (Nejvyšší soud) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky, formulované ve věcech C-333/03 i C-334/15 totožně:

„1)

Mají být články 43 a 44 nařízení č. 1782/2003 vykládány v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, podle níž mezi plochy, na které lze poskytnout podporu, nepatří všechny plochy stálých pastvin ohlášené zemědělcem, které přesahují rozlohu ploch, která byla dříve zohledněna pro určení běžných nároků, které příslušely tomuto zemědělci, a podle níž závisí zahrnutí těchto ploch, a tedy nahrazení orné půdy pastvinami, na tom, že tyto pastviny jsou v konkrétním hospodářském roce, pro který zemědělec uplatňuje platební nároky, skutečně využívány k chovu hospodářských zvířat?

Pro případ záporné odpovědi na předchozí otázku:

- 2) Má být článek 29 nařízení č. 1782/2003, který vylučuje platby v rámci režimů podpor ve prospěch osob, „u nichž je zjištěno, že vytvořily uměle podmínky požadované pro poskytnutí takových plateb, a získaly tak výhodu, která není v souladu s cíli dotyčného režimu podpor“, vykládán v tom smyslu, že členským státům neumožňuje přijímat obecná ustanovení, která směřují ke snížení počtu „hektarů, na které lze poskytnout podporu“ (stálé pastviny), tím, že objektivně vymezují obecné předpoklady, za kterých se má za to, že příjemce podpory uměle vytvořil podmínky pro získání plateb, aniž byla konkrétně ve vztahu k určitému zemědělci prokazována jeho činnost a chování? “
- 27 Rozhodnutím předsedy Soudního dvora ze dne 28. července 2015 byly věci C-333/15 a C-334/15 spojeny pro účely písemné i ústní části řízení, jakož i pro účely rozsudku.

K předběžným otázkám

K první otázce

- 28 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda musí být nařízení č. 1782/2003 vykládáno v tom smyslu, že brání takové vnitrostátní právní úpravě, jako je úprava dotčená v původním řízení, která brání tomu, aby byly v rámci posuzování hektarů, na které lze poskytnout podporu na plochu v zemědělském hospodářském roce, zohledněny stálé pastviny ohlášené zemědělcem, které přesahují rozlohu stálých pastvin, které byly původně zohledněny pro stanovení výše jeho nároků na platbu za hektar, pakliže uvedený zemědělec neprokáže, že uvedené plochy jsou skutečně využívány pro specifické potřeby chovu v jeho zemědělském podniku během uvedeného zemědělského hospodářského roku.

- 29 Nejprve je třeba upřesnit, že i když bylo nařízení č. 1782/2003 zrušeno nařízením Rady (ES) č. 73/2009 ze dne 19. ledna 2009, kterým se stanoví společná pravidla pro režimy přímých podpor v rámci společné zemědělské politiky a kterým se zavádějí některé režimy podpor pro zemědělce a kterým se mění nařízení (ES) č. 1290/2005, (ES) č. 247/2006, (ES) č. 378/2007 a zrušuje nařízení (ES) č. 1782/2003 (Úř. věst. 2009, L 30, s. 16), použijí se vzhledem k datu skutkových okolností původního řízení ustanovení prvně uvedeného nařízení.
- 30 Dále je třeba připomenout, že podle nařízení č. 1782/2003 má každý zemědělec každý rok, pokud dodržuje určité normy, požadavky týkající se řádného řízení a dobrého zemědělského a ekologického stavu a s výhradou dodržení náležitostí ohlášení, nárok na vyplacení podpory na plochu, jejíž výše je stanovena podle nároků na platbu na hektar, které mu byly uděleny k okamžiku, kdy nabyl účinku režim, který je uplatňován uvedeným nařízením.
- 31 Podle čl. 43 odst. 1 nařízení č. 1782/2003 se nárok na platbu na hektar pro každého zemědělce vypočítá vydělením referenční částky, což je průměr částek přímých podpor, které mu byly uděleny během tříletého referenčního období, tj. v letech 2000 až 2002, průměrem všech hektarů, které udělují nárok během stejného období na tyto podpory, přičemž celkový počet platebních nároků se rovná uvedenému průměrnému počtu hektarů. V článku 43 odst. 2 tohoto nařízení se stanoví, že do výpočtu průměrného počtu hektarů, které se zohledňují pro výpočet platebních nároků, se zahrnují veškeré krmné plochy v referenčním období.
- 32 V článku 44 odst. 1 nařízení č. 1782/2003 se stanoví, že každý platební nárok vázaný na hektar, na který lze poskytnout podporu, uděluje právo na výplatu částky, která je stanovena platebním nárokem. V článku 44 odst. 2 tohoto nařízení se stanoví, že hektarem, na který lze poskytnout podporu, se rozumí jakákoli zemědělská plocha zemědělského podniku, která se využívá jako orná půda nebo stálá pastvina, kromě ploch, na nichž jsou trvalé kultury a lesy nebo které jsou vyčleněny pro nezemědělskou činnost.
- 33 Z toho vyplývá, jak uvedla generální advokátka v bodě 25 svého stanoviska, že k tomu, aby byly plochy ohlášené zemědělcem pro účely získání podpory na plochu považovány ve smyslu posledně uvedeného ustanovení za plochy, na které lze poskytnout podporu, musí splňovat tři podmínky, a sice zaprvé musí být zemědělskou plochou, zadruhé musí být součástí zemědělského podniku uvedeného zemědělce a zatřetí na nich nesmí být trvalé kultury nebo lesy ani nesmí být vyčleněny pro nezemědělskou činnost (viz rozsudek ze dne 2. července 2015, Demmer, C-684/13, EU:C:2015:439, bod 54).
- 34 V této souvislosti čl. 2 písm. a) nařízení č. 795/2004 zaprvé vymezuje pojem „zemědělská půda“, kterou se rozumí celková plocha orné půdy, stálých pastvin a trvalých kultur. V souladu s čl. 2 bodem 2 nařízení č. 796/2004, na který odkazuje čl. 2 písm. e) nařízení č. 795/2004, se stálými pastvinami rozumí půda využívaná k pěstování trav nebo jiných zelených píceňin na přírodních (přírozený osev) nebo uměle vytvořených (umělý osev) plochách, které nejsou zahrnuty do střídání plodin v hospodářství po dobu pěti let nebo déle.
- 35 Z těchto ustanovení vyplývá, že kvalifikace „stálých pastvin“ a návazně i „zemědělské plochy“ závisí na tom, k čemu je dotčená půda skutečně vyčleněna, přičemž plocha využívaná jako stálá pastvina musí být kvalifikována jako zemědělská plocha (rozsudek ze dne 14. října 2010, Landkreis Bad Dürkheim, C-61/09, EU:C:2010:606, bod 37).
- 36 Zadruhé v čl. 2 písm. b) nařízení č. 1782/2003 je vymezen pojem „zemědělský podnik“, kterým se rozumí soubor produkčních jednotek spravovaných zemědělcem, které se nacházejí na území stejného členského státu, a v čl. 2 písm. a) tohoto nařízení je vymezen pojem „zemědělec“, kterým se rozumí mimo jiné fyzická nebo právnická osoba, jejíž zemědělský podnik se nachází na území Unie a která vykonává zemědělskou činnost.

- 37 Soudní dvůr již v tomto ohledu rozhodl, že zemědělská půda je součástí zemědělského podniku zemědělce v případě, že uvedený zemědělec má oprávnění spravovat ji pro účely výkonu zemědělské činnosti, tj. pokud ve vztahu k této zemědělské půdě disponuje dostatečnou autonomií pro účely výkonu vlastní zemědělské činnosti (viz rozsudky ze dne 14. října 2010, Landkreis Bad Dürkheim, C-61/09, EU:C:2010:606, body 58 a 62, ze dne 2. července 2015, Wree, C-422/13, EU:C:2015:438, bod 44, a Demmer, C-684/13, EU:C:2015:439, bod 58).
- 38 Je třeba uvést, že v rámci sporů v původním řízení není zpochybňováno, že hektary, které navrhovatelka ohlásila za účelem získání podpory na plochu pro zemědělské hospodářské roky 2007 a 2008, jsou součástí zemědělské půdy jejího zemědělského podniku ani že plochy stálých pastvin ohlášené navrhovatelkou spadají pod tuto kvalifikaci. V každém případě je na předkládajícím soudu, aby v tomto ohledu tyto skutečnosti ověřil.
- 39 Zatřetí musí být zdůrazněno, že nařízení č. 1782/2003 jednak, jak vyplývá z bodu 33 tohoto rozsudku, nepodmiňuje způsobilost ploch stálých pastvin zemědělského podniku pro účely získání podpory na plochu tím, že odpovídají krmným plochám, které byly původně zohledněny pro výpočet platebních nároků uvedeného zemědělského podniku.
- 40 V článku 2 písm. c) nařízení č. 1782/2003 je dále vymezen pojem „zemědělská činnost“, kterou se rozumí mimo jiné i udržování půdy v dobrém zemědělském a ekologickém stavu podle článku 5 tohoto nařízení, přičemž se tato činnost zohledňuje stejně jako produkce, chov nebo pěstování zemědělských produktů včetně sklizně, dojení, plemenářské činnosti a chovu zvířat pro zemědělské účely.
- 41 V článku 5 odst. 1 nařízení č. 1782/2003 se v rámci tohoto cíle stanoví, že členské státy dbají o to, aby veškerá zemědělská půda, a zejména půda, která se již nevyužívá pro účely produkce, byla udržována v dobrém zemědělském a ekologickém stavu. V článku 5 odst. 2 tohoto nařízení je mimo jiné uvedeno, že členské státy dbají o to, aby půda užívaná jako stálé pastviny ke dni žádosti o podporu na plochu v roce 2003 zůstala vyčleněna na toto použití.
- 42 V tomto ohledu nařízení č. 796/2004 vymezuje různé povinnosti za účelem zachování stálých pastvin, které členské státy i zemědělci musí dodržovat. V článku 3 tohoto nařízení se mimo jiné stanoví, že členské státy mají za cíl zachovat na vnitrostátní nebo regionální úrovni poměr půdy užívané jako stálé pastviny k celkové zemědělské ploše. Článek 4 uvedeného nařízení mimo jiné doplňuje, že pokud uvedený poměr klesne na úkor stálých pastvin, dotýčný členský stát uloží zemědělcům povinnost nepřeměňovat půdu se stálými pastvinami na půdu určenou k jiným účelům bez předchozího povolení.
- 43 Z toho vyplývá, že plochy stálých pastvin zemědělského podniku jsou způsobilé pro získání podpory na plochu, pokud jsou součástí zemědělské plochy uvedeného zemědělského podniku a pokud – jak uvedla generální advokátka v bodě 30 stanoviska – jejich udržování v dobrém zemědělském a ekologickém stavu je samo o sobě zemědělskou činností přičemž okolnost, že trávy a jiné pícniny, k jejichž produkci musí být uvedené plochy podle čl. 2 bodu 2 nařízení č. 796/2004 určeny, nejsou využívány přímo pro specifické potřeby chovu v zemědělském podniku, je v tomto ohledu irelevantní.
- 44 Tuto analýzu potvrzují cíle sledované nařízením č. 1782/2003 a úloha, která je v rámci jejich plnění prisuzována stálým pastvinám.
- 45 Nařízení č. 1782/2003 totiž jednak ve čtvrtém bodě odůvodnění uvádí, že stálé pastviny mají kladný vliv na životní prostředí a že je vhodné přijmout opatření podporující zachování stávajících stálých pastvin, aby se zabránilo jejich obecně rozšířené přeměně na ornou půdu.

- 46 V této souvislosti již Soudní dvůr rozhodl, že ochrana životního prostředí, která je jedním ze zásadních cílů Unie, musí být považována za součást společné politiky v oblasti zemědělství (rozsudek ze dne 16. července 2009, Horvath, C-428/07, EU:C:2009:458, bod 29) a konkrétně, jak plyne z bodů 3, 21 a 24 odůvodnění nařízení č. 1782/2003, že je součástí cílů režimu jednotné platby (rozsudek ze dne 14. října 2010, Landkreis Bad Dürkheim, C-61/09, EU:C:2010:606, bod 39).
- 47 Nařízení č. 1782/2003 dále usiluje, jak vyplývá z bodu 24 odůvodnění, o přechod od přímých podpor produkce, které dosud převažovaly, k systému přímých podpor zemědělských podniků, které budou odděleny od produkce a vypláceny přímo zemědělcům jako doplněk jejich příjmů (viz rozsudek ze dne 5. února 2015, Agrooikosystimata, C-498/13, EU:C:2015:61, bod 40).
- 48 Z toho vyplývá, že veškeré plochy stálých pastvin, které jsou součástí zemědělské plochy zemědělského podniku, jsou plochami, na které lze poskytnout podporu na plochu ve smyslu čl. 44 odst. 2 nařízení č. 1782/2003, a skutečnost, že na ně lze poskytnout podporu, není podmíněna tím, že uvedené plochy odpovídají krmným plochám, které byly původně zahrnuty ve výpočtu průměrného počtu hektarů, které se zohlednily pro výpočet platebních nároků, nebo tím, že plochy stálých pastvin, které přesahují uvedené krmné plochy, jsou skutečně využívány pro specifické potřeby chovu v zemědělském podniku, pakliže jsou využívány pro zemědělskou činnost ve smyslu tohoto nařízení, přičemž předkládajícímu soudu přísluší, aby tuto skutečnost ověřil.
- 49 Na první otázku je tudíž třeba odpovědět tak, že nařízení č. 1782/2003 musí být vykládáno v tom smyslu, že brání takové vnitrostátní právní úpravě, jako je úprava dotčená v původním řízení, která brání tomu, aby byly v rámci posuzování hektarů, na které lze poskytnout podporu na plochu v zemědělském hospodářském roce, zohledněny plochy stálých pastvin ohlášené zemědělcem, které přesahují rozlohu stálých pastvin, které byly původně zohledněny pro stanovení výše jeho nároků na platbu za hektar, pakliže uvedený zemědělec neprokáže, že uvedené plochy jsou skutečně využívány pro specifické potřeby chovu v jeho zemědělském podniku během uvedeného zemědělského hospodářského roku.

K druhé otázce

- 50 S ohledem na odpověď na první otázku není třeba odpovídat na otázku druhou, neboť ta byla položena pouze pro případ záporné odpovědi na první otázku.

K nákladům řízení

- 51 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (osmý senát) rozhodl takto:

Nařízení Rady (ES) č. 1782/2003 ze dne 29. září 2003, kterým se stanoví společná pravidla pro režimy přímých podpor v rámci společné zemědělské politiky a kterým se zavádějí některé režimy podpor pro zemědělce a kterým se mění nařízení (EHS) č. 2019/93, (ES) č. 1452/2001, (ES) č. 1453/2001, (ES) č. 1454/2001, (ES) č. 1868/94, (ES) č. 1251/1999, (ES) č. 1254/1999, (ES) č. 1673/2000, (EHS) č. 2358/71 a (ES) č. 2529/2001, ve znění nařízení Rady (ES) č. 2012/2006 ze dne 19. prosince 2006, musí být vykládáno v tom smyslu, že brání takové vnitrostátní právní úpravě, jako je úprava dotčená v původním řízení, která brání tomu, aby byly v rámci posuzování hektarů, na které lze poskytnout podporu na plochu v zemědělském hospodářském roce, zohledněny plochy stálých pastvin ohlášené zemědělcem, které přesahují rozlohu stálých pastvin,

kteře byly původně zohledněny pro stanovení výše jeho nároků na platbu za hektar, pakliže uvedený zemědělec neprokáže, že uvedené plochy jsou skutečně využívány pro specifické potřeby chovu v jeho zemědělském podniku během uvedeného zemědělského hospodářského roku.

Podpisy.